

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МІЖМУНІЦИПАЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА В УКРАЇНІ

НТУ «Дніпровська політехніка»

Кіщенко Максим Олексійович

Науковий керівник: к.е.н., доц. Комарова Катерина Володимирівна

Міжмуніципальне співробітництво наразі є життєво важливим механізмом для співпраці органів місцевого самоврядування в Україні та вирішення спільних проблем. Міжмуніципальне співробітництво – це інструмент, який дає можливість громадам разом вирішувати складні та спільні проблеми, з якими вони не можуть впоратися поодиночки [1]. Одним із перших законів в контексті реалізації завдань реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади став Закон «Про співробітництво територіальних громад», прийнятий у червні 2014 року. Він став одним із інструментів для розвитку громад.

За даними реєстру договорів про співробітництво територіальних громад, станом на лютий 2023 року в Україні налічується понад 900 договорів про міжмуніципальне співробітництво. Понад 40 договорів про співробітництво територіальних громад укладено органами місцевого самоврядування з початку 2023 року. За весь період з початку запровадження цього інструменту для розвитку громад, укладено 925 договорів. Такі дані Реєстру договорів про співробітництво територіальних громад, який веде Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури [2]. Попит на співробітництво росте – лише 2019 року було зареєстровано 229 договорів співробітництва територіальних громад, що становить майже 44 % від усієї кількості договорів, укладених за 2014 – 2019 роки. З 4 квітня 2023 року вступили в дію зміни до Закону про співробітництво територіальних громад. Це дає можливість приєднання територіальних громад до вже організованого співробітництва за спрощеною процедурою шляхом укладення додаткового договору. Також введено поняття змішаного договору про співробітництво, такого, який може поєднувати кілька форм співробітництва.

Існує кілька шляхів покращення та посилення розвитку міжмуніципального співробітництва в Україні, які мають багатообіцяючі перспективи для його розвитку. Деякі з цих шляхів включають:

1. Розвиток законодавчої бази: зміцнення правової бази для міжмуніципального співробітництва в Україні забезпечить міцний фундамент для його розвитку. Це включає перегляд та оновлення відповідних законів та нормативно-правових актів з метою спрощення процесу міжмуніципального співробітництва, уточнення ролей та обов'язків, а також усунення правових бар'єрів для міжмуніципального співробітництва.

2. Зміцнення адміністративної спроможності: зміцнення адміністративної спроможності місцевих органів влади та громад, залучених до міжмуніципального співробітництва, сприяє його успішному розвитку. Це включає в себе навчання, технічну допомогу та надання ресурсів місцевим

органам влади для ефективного планування, реалізації та управління спільними проектами та послугами, а також просування належних практик врядування.

3. Підвищення обізнаності та участі: підвищення обізнаності та участі муніципалітетів, громад та зацікавлених сторін може сприяти розвитку культури співпраці та участі у міжмуніципальному співробітництві. Це включає організацію інформаційних кампаній, проведення семінарів і конференцій, а також просування платформ для обміну знаннями та кращими практиками між муніципалітетами.

4. Надання фінансових стимулів: надання фінансових стимулів може заохотити місцеву владу до участі у міжмуніципальному співробітництві. Це включає надання коштів, грантів та інших фінансових ресурсів для підтримки спільних проектів, послуг та розвитку інфраструктури, а також створення механізмів розподілу витрат, доходів та ризиків між муніципалітетами-учасниками.

5. Сприяння культурі співробітництва: заохочення культури співробітництва та взаємодії між муніципалітетами може допомогти покращити та розвинути міжмуніципальне співробітництво в Україні. Це включає в себе створення атмосфери взаємної підтримки, довіри та спільних цілей серед муніципалітетів, а також сприяння партнерствам, заснованим на спільних інтересах та цілях.

6. Сприяння міжмуніципальному партнерству: сприяння співпраці між українськими муніципалітетами. Це включає сприяння створенню формальних і неформальних мереж, консорціумів та асоціацій муніципалітетів для спільного планування, прийняття рішень та реалізації проектів і послуг.

7. Використання технологій та інновацій: використання технологій та інновацій може підвищити ефективність та результативність міжмуніципального співробітництва в Україні. Це включає використання цифрових інструментів, аналітики даних та рішень «розумного міста» для покращення надання послуг, оптимізації адміністративних процесів та покращення комунікації і координації між муніципалітетами.

Міжмуніципальне співробітництво в Україні є перспективним, оскільки воно сприяє спільному використанню ресурсів, кращому управлінню та підвищенню якості надання послуг. Воно також може сприяти сталому розвитку, регіональному співробітництву та економічному зростанню на місцевому рівні. Однак подолання викликів міжмуніципального співробітництва в Україні та використання можливостей для подальшого розвитку потребують співпраці різних зацікавлених сторін, включаючи муніципалітети, громади, державні органи та громадянське суспільство.

Отже, міжмуніципальне співробітництво відіграє важливу роль в Україні, допомагаючи муніципалітетам вирішувати спільні проблеми. Покращення та перспективи розвитку міжмуніципального співробітництва включають вдосконалення правової бази, посилення адміністративної спроможності, підвищення рівня обізнаності та участі, а також просування культури співробітництва. Ці ініціативи можуть сприяти успішному розвитку міжмуніципального співробітництва в Україні, покращенню місцевого

самоврядування, ефективному плануванню та реалізації спільних проектів і послуг та досягненню кращих результатів для громад. Постійна увага до цих сфер може максимізувати потенціал міжмуніципального співробітництва та сприяти сталому регіональному розвитку в Україні.

Перелік посилань

1. Міжмуніципальне співробітництво. [Електронний ресурс]. URL: <https://goo.su/MgzVV>.

2. Реєстр договорів про співробітництво територіальних громад. [Електронний ресурс]. URL: <https://www.minregion.gov.ua/napryamki-diyalnosti/rozvytok-mistsevoho-samovryaduvannya/reyestr/>.